

Зиновій Лисько

МИХАЙЛО ВЕРБИЦЬКИЙ: БІБЛІОГРАФІЯ

Народ. 1815 р. в с. Улючі¹ Добромильського повіту. Батько його скоро вмер і ще хлопцем забрав його до Перемишля еп. Іван Снігурський, його далекий родич. Тут жив Вербицький в єпископській палаті, співав у катедральному хорі і брав лекції гармонії у відомого диригента й композитора, чеха Алойза Нанке. Разом з тим ходив до гімназії. В 1834 Вербицький перейшов до духовн. семінарії до Львова, однак в семінарії довго не побув, одружився й заробляв на утримання лекціями музики, диригентурою та співом по львівських церквах і костелах. До цього часу відносяться його перші церковні композиції. Між тим умерла йому жінка, оставивши двох дітей, і Вербицький скоро одружився вдруге. В році 1846 переселився назад до Перемишля і тут завершив свою музичну освіту у Франца Лоренца. В 1848 р. почалося взагалі живіше культурне життя, відбувалися театральні вистави і в зв'язку з цим Вербицький розвинув досить інтензивну сценічну діяльність і написав тоді кілька співогор, як *Гриць Мазниця*, *Жовнір Чарівник*, *Верховинці*, тощо, а також перші свої оркестрові увертюри. В 1850 році висвячено Вербицького на панотця і він пішов скитатися по різних сільських парохіях. Аж згодом осів в с. Млинах, Яворівського повіту і там пробував уже до смерті. Найбільшу композиторську діяльність розвинув у 1864–65 роках, коли новооснований театр «Руської Бесіди» потребував оригінального українського репертуару, а Вербицький постачав йому багато своїх співогор. Крім цього писав і композиції хорові а капеля, що скоро популяризувалися по цілій Галичині. Умер Вербицький 7. XII. 1870.

¹ Справжнє місце народження Вербицького – с. Явірник Руський (про уточнення дати і місця народження композитора див. публікації Здзіслава Будзинського та Марії Вавричин у нашому журналі).

- Ангел вопіяше, ор. 6, на мішаний хор, скомпонов. в Перемишлі 1846–48 р. – Видано у Ів. Кипріяна 1882 р.
- Битва, ор. 28 (сл. Ів. Гушалевича), чоловічий хор а капеля. Копія у спільному зошиті в Музич. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Бувало, а нині, ор. 90 (сл. Волод. Шашкевича), чоловічий хор а капеля. Скомпонов. 1870 р. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Буди ім'я Господнє, ор. 7, на мішаний хор. Скомпонов. в Перемишлі 1846–48 р. Видано у збірнику Ів. Кипріяна 1882 р.
- Буонаротті, або Завстиджена зависть, ор. 62 (лібрето Гната Якимовича), співогра в 3. діях. Прем'єра йшла 29 травня 1866 р. [Музика не збереглася].
- В людях ангел не жона, вдома з мужем сатана, ор. 63 (сл. невідомого автора), співогра на 3. дії, скомпонов. 1866 р. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Варіяції на гітару, ор. 1 – У спільнім зошиті в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Вдовець, ор. 33 (сл. Ів. Гушалевича), чоловічий хор а капеля. Видано у “Кобзарі” 1885 р., стр. 47.
- Величай, ор. 38, для чоловічого хору. – Копія в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Верховинці, ор. 30 (сл. М. Устяновича, на підставі Коженювського “Карас. górale”), співогра на 2 дії. Скомпонована 1849 р. – Автограф у “Народ. Домі” у Львові, ч. 107.
- Весна, ор. 44. – Виконувалася на концерті у Львові 1880 р. [Див. “Діло” 1880, ч. 43].
- Вічна пам'ять, ор. 39, чоловічий хор а капеля. Видано у “Збірці похоронних пісень”, вид. “Бандурист”, Львів, 1912.
- Вправи на гітару, ор. 2 (школа). – У спільнім зошиті в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Вузькі черевики, ор. 75 (з французького), співогра в 1. дії, скомпонована 1867–69 р. [Музика не збереглася].
- Галя, ор. 58 (з французького), співогра в 2. діях. Прем'єра йшла 14 вересня 1865. [Музика не збереглася].
- Господи помилуй, ор. 40, чоловічий хор а капеля. Видано у “Збірці похоронних пісень” вид. “Бандуриста”, Львів, 1912.
- Гриць Мазниця, ор. 27, співогра, скомпонована в Перемишлі 1849 р. – Збереглася тільки одна пісня “Прибжище” [у збірн. “Guitarre 16” у дир. Яр. Вербицького у Львові]. – Друга пісня “Той то сам лісок” у перерібіці на чоловіч. хор знаходиться у Евг. Форостини в Стрию.
- Да ісполняться, ор. 21, на мішаний хор, скомпонов. 1849 р. – Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- До зорі, ор. 43 (сл. Ів. Гушалевича) для чоловічого хору а капеля. Видано у “Кобзарі” 1885 р., стр. 85.
- Думка, ор. 17, солоспів у супров. гітари. – Автограф у дир. Яр. Вербицького у Львові.
- Думка, ор. 91 (сл. Вол. Шашкевича “Ой зозуле, зозуленько”), чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. Видано у збірці “Чотиригласник М. Вербицького”. Львів, 1882.
- Єдин Свят – Хваліте, ор. 8, скомпоновано в Перемишлі 1846–48 р. – Видано у збірці Ів. Охримовича “Літургійні пісні”, Львів, 1927, зош. 25, ч. 6.
- Жаль, ор. 92 (сл. Вол. Шашкевича – за Гайне), чоловічий хор а капеля, скомпонований 1870 р. – Виданий у “Кобзарі” 1885, стр. 102.
- Жовнір, ор. 42 (сл. Ів. Гушалевича), чоловічий хор а капеля. – Вид. “Нотне видавництво Муз. Тов. ім. Лисенка”, Львів (1922 ?).

- Жовнір чарівник, ор. 31 (сл. І. Котляревського), співогра в 1 дії. Прімієра в Перемишлі 12 (24) лютого 1849 р. – Автограф у дра Н. Нижанківського у Львові.
- Зап мельодій, поміщені в “Руско-народніх галицких мелодіях” за редакцією П. Бажанського 1906–1907 р.
- Заповіт, ор. 74 (сл. Т. Шевченка), на два хори, з баритоновим сольо, в супров. фортепіану. Скомпоновано на самім початку 1868 р. – Виконувалось уперше на концерті у Львові в березні 1868. – Вид. “Завѣщаніє моїмъ землякамъ на Украинѣ, Т. Шевченка. Басове сольо въ сопровождѣ двохъ хорѣвъ и фортепяна. Музыка М. Вербицкого. Накладомъ редакціи “Газеты Школьной”, Львів 1877, 4°, стр. 7. – Друге вид. – “Заповіт Т. Шевченка, на два хори з баритоновим сольом в супроводі фортепяну. Нотне видавництво Муз. Тов. ім. Лисенка, Львів, (1922 ?).
- Запропашений котик, ор. 32 (сл. невідомого автора), співогра в 1 дії, скомпоновано 1849 р. – Автограф у дра Н. Нижанківського у Львові.
- Заспів, ор. 85 (сл. Вол. Шашкевича), чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. – 1-е вид. у збірці “Чотиригласникъ М. Вербицкого, Львів 1882. – 2-е вид. у “Кобзарі” 1885 р., стр. 1.
- Згадка, ор. 49 (сл. В. Масляка “Де Дніпро наш котить хвилі”), чоловічий хор а капеля. – 1-е вид. у “Кобзарі” 1885 р., стр. 15. – 2-е вид. у збірнику “Наші звуки” І, вид. “Торбана”, Львів. – В перерібіці на фортепіано С. Людкевича друковано у збірнику “Ще не вмерла Україна”, Львів 1918.
- І гроші нінащо, як розум ледащо, ор. 60 (сл. невідомого автора), співогра в 1 дії, скомпонована 1866 р. – Автограф в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Кася, ор. 18, солоспів із супров. гітари. Автограф у дир. Яр. Вербицкого у Львові.
- Козак і охотник, ор. 34 (перелицьовання з німецького Айт. Вітошинського), співогра в 1 дії. Прем’єра йшла в Перемишлі 1849 р. – З музики збереглися тільки 4 картки партитури (автограф в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові) і пісня “Нащо мене зачіпаєш” (у дир. Яр. Вербицкого у Львові).
- Куда ти плинеш, ор. 26 (сл. Ів. Гушалевича “До місяця”), чоловічий хор а капеля. – Копія находиться у спільному зошиті в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Лелія-Воля, ор. 85 (сл. Вол. Шашкевича), чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. – Автограф в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Літургія, ор. 13, на мішаний хор, скомпонована в Перемишлі 1847 р. – Потім у 1865 р. Вербицький переробив її на хор чоловічий. – Копія в архіві Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, ч. 480.
- Missae, ор. 4 і 5, дві латинські богослужби, скомпоновані в Перемишлі 1846–48 рр.
- Милий, ор. 24, солоспів із супров. гітари. Автограф у дир. Яр. Вербицкого у Львові.
- Милость мира, ор. 9, на мішаний хор, скомпонов. в Перемишлі 1846–48. – Видано у збірнику Ів. Кипріяна, Львів 1882 р.
- Мир вам, браття, ор. 3 (сл. Ів. Гушалевича), нова аранжовка на чоловічий хор. – Копія в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- На пароході, ор. 87 (сл. Вол. Шашкевича), чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. – Автограф в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- На погибель, ор. 88 (сл. В. Стебельського), чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. – Видано у збірці “Чотиригласник М. Вербицкого”, Львів 1882 р.

- Настася, ор. 61 (драма В. Ільницького), співогра в 1. дії, скомпонована 1866 р. – Автограф в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Не чужого мы бажаєм (ор. 48) Дуєть на теноръ и баритонъ зъ акомп. фортеп. Слова Вол. Шашкевича. – Бібліотека музикальна, випускъ VI. 8°, стр. 2+8, Львів 1886.
- Нинішня пісня, ор. 89 (сл. Вол. Шашкевича), чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. – Видано у збірці “Чотиригласник М. Вербицького”, Львів 1882 р.
- О пѣнію музыкальныхъ, церковныхъ и мірскихъ на нашей Руси. Стаття у “Слові”, Львів 1870, ч. 38.
- Оддайте мні покой, ор. 23, сольспів із супров. гітари. Автограф у дир. Яр. Вербицького у Львові.
- От тобі і скарб, ор. 65 (лібрето за Гр. Квіткою-Основ'яненком), співогра в 1. дії, скомпонована 1866 р. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Отче наш, ор. 10, на мішаний хор, скомпон. в Перемишлі 1846–48 р. – Видано у збірнику Ів. Котляревського, Львів 1882 р.
- Панщина, ор. 67 (сл. Ю. Желехівського), співогра, скомпонована 1866 р. – Збереглася тільки одна пісня “Поїхав милий” у дир. Яр. Вербицького у Львові.
- Підгіряни, ор. 57 (сл. Ів. Гушалевича), співогра на 3. дії, скомпонована 1864 р. – Вид. “Подгоряне, мелодрама въ 3. дѣйствіяхъ И. Гушалевича. Вытягъ фортепяновый съ словами, музыка М. Вербицкого. Изданіе Д. И. Ч[ипчара] и В. Г. М.[атюка]”, Львів 1877, 4°, стр. 26.
- Плач вдовиці, ор. 41 (сл. Ант. Лужецького), чотири сольспіви із супров. фортепіану. Перемишль 1853 р.
- По битві, ор. 29 (сл. Ів. Гушалевича), чоловічий хор а капеля. Копія в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Погулянка, ор. 16, солоспів із супров. гітари. Автограф у дир. Яр. Вербицького у Львові.
- Поклін, ор. 71 (сл. Ю. Федьковича), чоловічий хор а капеля. Виконувалось у Львові 18 грудня 1866 [Див. “Слово” 1866 р., ч. 98]. Копія в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Польонез для оркестри. Є це переінструментований антракт із співогри “Верховинці”. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Польонез, ор. 65, для оркестри. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Послухай, ор. 53, сольспів. Виконувався в Перемишлі 26 лютого 1865 р. [Див. “Слово”, 1865, ч. 18].
- Похорони, ор. 46 (сл. Ів. Гушалевича “Тихий вітер”), чоловічий хор а капеля. Копія в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові. – Друков. У “Збірці похоронних пісень вид. “Бандуриста”, Львів 1912.
- Простачка, ор. 93 (сл. невідомого автора), співогра в 1 дії, скомпонов. 1870 р. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Проциха, або поплетта (пльотка) часом придасться, ор. 20 (лібретто перероблене з польського Юст. Желехівського), співогра на 3 дії. Прем'єра в Перемишлі 25 жовтня (13 листопада) 1849 р.
- Прощання, ор. 82 (сл. Вол. Шашкевича “Квіти мої весняні”) чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. 1-е вид. у збірці “Чотиригласник М. Вербицького”, Львів 1882. – 2-е вид. у “Кобзарі” 1885 р., ст. 92.
- Рецензія на службу божу П. Бажанського, “Слово”, Львів 1865 р.

- Рожа, ор. 56 (з французького), співогра в 1. дії, скомпонов. 1865 р. Прем'єра 6 березня 1866 р. Музика не збереглася.
- Свят, ор. 11, на мішаний хор, скомпонов. в Перемишлі 1846–48 р. Копія у дра С. Людкевича у Львові.
- Свят, ор. 14, на мішаний хор, скомпонов. в Перемишлі 1846–48 р. Друков. у збірнику Ів. Кипріяна, Львів 1882 р.
- Святий боже, ор. 78, скомпоновано 1870 р.
- Сільські пленіпотенти, ор. 73 (сл. Ів. Гушалевича), співогра в 3. діях, скомпонов. в 1867–69 роках. Копія у дир. В. Еліясевича у Львові.
- Там єсть в лісі зруб (сл. Ів. Гушалевича) для чоловічого хору. Є це мабуть один з циганських хорів із співогри “Сільські пленіпотенти”.
- Сиві очі, ор. 83 (сл. Вол. Шашкевича), чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. Видано в перерібці на мішаний хор у “Кобзарі” 1885, стр. 67.
- Сльози, ор. 84 (сл. Вол. Шашкевича “У зеленім бірку”), чоловічий хор а капеля, скомпонов. 1870 р. – Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Совіт дівиці, ор. 36 (сл. Ів. Гушалевича “Не лови мотиля”), чоловічий хор а капеля. – Копія у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Тебе поєм, ор. 15, на мішаний хор, скомпонов. в Перемишлі 1846–48 р. Вид. у збірнику Ів. Кипріяна 1882 р.
- Тебе поєм, ор. 19, на мішаний хор, скомпонов. в Перемишлі 1846–48 р. Копія у дра С. Людкевича у Львові.
- Тебе поєм, ор. 45, на хор чоловічий. Копія в архіві духовн. семінарії в Перемишлі.
- Тебе поєм, ор. 79, скомпонов. 1870 р.
- 13 жених, ор. 68 (сл. Паливоди) співогра в 1. дії, скомпонов. 1866 р. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Трійзіль (“Ой по горі по високій трійзіль постелився”). Виконувалось у Львові 26 лютого 1869 р. [Див. “Правда” 1869, ч. 9, стр. 83].
- Туга за милим, ор. 37 (сл. Ю. Желехівського), для чоловічого хору.
- Увертюра, ор. 22, для оркестри, скомпонов. 1849–50 р. Автографи під наг. “Симфонія” в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Увертюра, ор. 25, для оркестри, скомпонована 1849–50 р. Копія під наз. “Симфонія II” в Архіві “Народ. Дому” у Львові.
- Увертюра, ор. 35, для оркестри, скомпонована 1849–50 р. Три різні редакції під наг. “Симфонія III А” знаходяться в автографах у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.
- Увертюра, ор. 47, для оркестри, скомпонована мабуть 1863 р. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові під наг. “Симфонія IV”.
- Увертюра, ор. 54, для оркестри, скомпонована мабуть 1865 р. – Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові під наг. “Симфонія V”.
- Увертюра, ор. 55, для оркестри, скомпонована 1865 р. Автограф у Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові під наг. “Симфонія VI”.
- Увертюра, ор. 57, на оркестру, скомпонована 1865 р. Автограф у “Народ. Домі” у Львові під наг. “Симфонія VI” – Вид. “М. Вербицький. VI-та симфонія (про повну оркестру) на фортеп'яні уложив Денис Січинський”. Видавництво музичне “Станіславівського Бояна” 21 грудня 1905 р.

Увертюра, ор. 59, для оркестри, скomпонована 1865 р. Автограф у “Народ. Домі” у Львові під наг. “Симфонія VII”.

Федько Острозький, ор. 69 (сл. Ом. Огоновського), співогра в 5 діях і 8 відслонах. Виставлялася 8. травня 1866 р. Автограф у дра Н. Нижанківського у Львові.

Христос воскрес, ор. 50, для хору. – Виконувалось у Перемишлі 14. травня 1864 р. [Див. “Слово” 1864, ч. 40, стр. 160]. – Видано у збірнику “Пісні церковні з ріжних авторів переложені на женьський хор о. Виктором Матюком. Часть перша. Пісні воскресні. Накладом дирекції жен. учительської семинарії”. Львів 1894 р.

Хто за нами, Бог за ним, ор. 76 (сл. Ів. Гушалеви́ча) чоловічий хор а капеля. Виконувалось в грудні 1868 р. [Див. “Слово” 1868, ч. 89]. Копія в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.

Цвітка молить, ор. 81 (сл. Вол. Шашкевича), чоловічий хор а капеля. Скомпонов. 1870 р. – Видано у “Кобзарі” 1885 р., стр. 43.

Чорноморський побут на Кубані, ор. 72 (сл. Як. Кухаренка), співогра в 3 діях, скomпонована 1867 р. Автограф у дра Н. Нижанківського у Львові.

Чотирогласникъ М. Вербицького. Випускъ I. Видання Луки Кошки, 8°, Львів 1882 [е там пісні: 1) Заспів; 2) Прощання; 3) На погибель; 4) Думка; 5) Нинішня пісня].

Школяр на мандрівці, ор. 70 (переклад з польського В. Лозінського: “Przybłąda”) співогра в 2. діях, скomпонована 1866 р. Виставлялася 22 березня 1866. – Копія в Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові.

Ще не вмерла Україна (сл. П. Чубинського), чоловічий хор а капеля. Скомпоновано 1864 р. Виконувалося вперше 20 грудня 1864 на виставі театральній “Запорожці” яко пісня “Ще не згибло Запороже”. Вдруге на шевченківському концерті в Перемишлі 26 лютого (ст. ст.) 1865 вже як “Ще не вмерла Україна”.

1) Друковано вперше в “Кобзарі” 1885 р. стр. 8. у “Збірнику народ. і патріотичних пісень на голоси діточі з фортепіяном” вид. “Станиславівського Бояна”, вип. XX, Перемишль 1904 р.

В обробці для чоловічого хору у видавн. “Наші звуки” вип. II, вид. “Торбана”, Львів.

2) В обробці на фортепіяно – “Два українські гимни”, видавн. “Ліра”.

3) В обробці на фортепіяно Дениса Січинського у збірнику “Ще не вмерла Україна”. Львів 1913 і 1918 р.

В обробці на фортепіяно у вид. “Торбана”, Львів.

В обробці на мішаний хор Ф. Колесси у збірці “Наша Дума”. Львів 1902.

Є текст обробки на сольоспів із супров. гітари самого автора. Автограф в архіві Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові.

Щасливий супруг, ор. 12, сольоспів із супров. гітари. Автограф у дир. Яр. Вербицького у Львові.

Публікується за автографом: З. Лисько. *Бібліографія українських композиторів*, [1930-ті роки], с. 73–78. Автограф зберігався у приватній бібліотеці доцента Львівської консерваторії Марії Білинської, з якого було зроблено мікрофільм, який сьогодні зберігається у відділі мистецтв ЛНБ.

До друку приготував *Володимир Пилипович*

